

„М + С ХИДРАВЛИК” АД
гр. Казанлък

ПРИЛОЖЕНИЕ

към годишен финансов отчет за 2013 година

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Създаване, собственост и управление

„М+С ХИДРАВЛИК” АД гр. Казанлък е правоприменик на дружество „М + С ХИДРАВЛИК” ЕАД гр. Казанлък. Преобразуването е регистрирано с решение № 2379/30.07.1997 година на Старозагорски окръжен съд. Дружеството е със седалище и адрес на управление гр. Казанлък, ул. „Козлодуй” № 68 и е вписано в Търговския регистър към Агенция по вписванията.

Регистрираният основен капитал на дружеството е разпределен в 13 018 400 броя акции с номинал един лев за акция. Държател на акциите е „Централен депозитар” АД гр. София. Основни акционери на дружеството са: „СТАРА ПЛАНИНА ХОЛД” АД гр. София, притежаващ 30,91%; „М+С - 97” АД гр. Казанлък, притежаващ 24,10% и ХОЛДИНГ „ИНДУСТРИАЛЕН КАПИТАЛ”, притежаващ 22,37% от акционерния капитал. Към 31.12.2013 година Дружеството притежава 4 000 броя собствени акции, придобити чрез процедура за обратно изкупуване според разпоредбите на Търговски закон и устава на дружеството.

Дружеството се управлява от Съвет на директорите в състав: Стоил Стоянов Колев, „Велев Инвест” ООД, представлявано от Васил Георгиев Велев, „Дениде” ООД, представлявано от Иван Делчев Делчев, „Дома” ЕООД, представлявано от Евгений Василев Узунов, „Манг” ООД, представлявано от Милко Ангелов Ангелов и “Профи Т” ООД, представлявано от Димитър Богомилов Тановски. Изпълнителни директори на дружеството са: Стоил Стоянов Колев и „Манг” ООД, представляван от Милко Ангелов Ангелов. Прокурист на дружеството е Владимир Валентинов Спасов.

Дружеството има създаден одитен комитет, състоящ се от следните членове: Тодор Славов, Кремена Дюлгерова и Атанас Иванов.

Предмет на дейност и основна дейност на дружеството е производство, ремонт и търговия с хидравлични изделия и системи.

Средно списъчният брой на наетите лица в дружеството за отчетния период е 1 029 души.

БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ И ПРИЛАГАНИ СЪЩЕСТВЕНИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ

Изявление за съответствие

Предприятието води своето текущо счетоводство и изготвя финансовите си отчети в съответствие с всички Международни стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), които се състоят от: Международни стандарти за финансово отчитане, Международни счетоводни стандарти и от Разяснения, предоставени от Комитета за Разяснения на Международните стандарти за финансово отчитане (КРМСФО) или бившия Постоянен комитет за Разясненията (ПКР), които ефективно са в сила за 2013 г., и които са приети от Комисията на Европейските общности (Комисията).

За текущата финансова година дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и разяснения, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Комисията, които са уместни за неговата дейност.

Настоящият финансов отчет е изготвен при спазване на принципа на историческата цена.

Възприетата счетоводна политика от дружеството е последователна с прилаганата през предходната година.

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА, ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2013 Г.

Данните в индивидуалния годишен финансов отчет са представени в хиляди лева.

Отчетна валута

Функционалната и отчетна валута на дружеството е български лев.

Текущи и нетекущи активи

Актив се класифицира като текущ когато отговаря на някой от следните критерии:

- очаква да реализира актива или възнамерява да го продаде или употреби в своя нормален оперативен цикъл;
- държи актива предимно с цел търгуване;
- очаква да реализира актива в рамките на дванадесет месеца след края на отчетния период; или
- активът е пари или парични еквиваленти (съгласно дефиницията на МСФО 7), освен ако за актива няма ограничение да бъде разменен или използван за уреждане на пасив в продължение най-малко на дванадесет месеца след края на отчетния период.

Актив се класифицира като нетекущ ако не отговаря на критериите за класифициране като текущ.

Имоти, машини и съоръжения

Активи се отчитат като имоти, машини и съоръжения когато отговарят на критериите на МСС 16 за признаване и имат цена на придобиване равна или по-висока от 700.00 лв. Активите, които имат цена на придобиване по-ниска от посочената се отчитат като текущи разходи за периода на придобиване в съответствие с одобрената счетоводна политика. Предприятието е приело да отчита всяка позиция на имотите, машините и съоръженията в съответствие с МСС 16 по цена на придобиване намалена с натрупаната амортизация и натрупана загуба от обезценка.

През 2003 година във връзка с преминаване към прилагане на МСФО дружеството е извършило еднократна преоценка на имоти, машини и съоръжения.

Цената на придобиване включва покупната цена и всички преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи включват стойността на: доставката; монтажа; хонорари на лица, свързани с проекта и други свързани с въвеждането на актива в експлоатация.

Когато в имотите, машините и съоръженията се съдържат компоненти с различна продължителност на полезен живот, те се отчитат отделно.

Последващи разходи, свързани с отделен имот, машина и съоръжение се отчитат в увеличение на балансовата стойност на актива, ако е спазен принципа на признаване определен в МСС 16.

Разходите за текущото обслужване на имоти, машини и съоръжения се отчитат в печалба или загуба в момента на извършването им.

Балансовата стойност на даден имот, машина и съоръжение се отписва:

- при продажба на актива; или
- когато не се очакват никакви други икономически изгоди от използването на актива или при освобождаване от актива;

Приетата счетоводна политика на дружеството по повод отпуснати правителствени дарения в съответствие с МСС 20 «Счетоводно отчитане на безвъзмездни средства, предоставени от държавата, и оповестяване на държавна помощ» е да се отчитат в намаление на балансовата стойност на имотите, машините, съоръженията.

Имотите, машините и съоръженията се амортизират по линейния метод за периода на очаквания полезен живот.

Промени във възприетия метод на амортизиране могат да се правят по изключение само в началото на годината ако очакванията се различават от предишните приблизителни оценки. Промените се отчитат като промяна в счетоводните приблизителни оценки в съответствие с МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки.

В случаите, когато за даден актив е направено преустройство или реконструкция, индивидуалният му амортизационен план се променя, като направените разходи се отчитат като увеличение на балансовата му стойност.

Приетите амортизационни норми за основните групи дълготрайни материални активи, са както следва:

Група	Счетоводна	Данъчна
Сгради	4%	4%
Машини и оборудване	20%	20%
Съоръжения	4%	4%
Компютри	50%	50%
Транспортни средства	25%	25%
Стопански инвентар и търговски марки	15%	15%
Транспортни средства без леки автомобили	10%	10%

Съгласно изискванията на МСС 36 към края на отчетния период се прави преценка дали съществуват индикации, че стойността на даден актив от имотите, машините и съоръженията е обезценена. В случай на такива индикации се изчислява възстановимата стойност на актива и се определя загубата от обезценка.

Нематериални активи

Предприятието отчита разграничимите непарични активи без физическа субстанция като нематериални активи, когато отговарят определението на нематериален актив и критериите за признаване формулирани в МСС 38.

Първоначално нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване. Цената на придобиване на отделно придобит нематериален актив се определя съгласно МСС 38 и включва:

- покупната цена, вносните мита и невъзстановимите данъци върху покупката, търговските отстъпки и работи се приспадат; и
  - всякакви свързани разходи за подготовката на актива за неговото очаквано използване;
- Нематериалните активи, които подлежат на амортизация се амортизират по линейния метод за срока на определения ползесен живот.

Приетите амортизационни норми за основните групи амортизируеми нематериални активи, е както следва:

Група	Счетоводна	Данъчна
Програмни продукти	50%	50%

Финансови активи

Предприятието прилага МСС 32 и МСС 39 при отчитане на финансови активи.

Финансов актив е всеки актив, който е:

- парични средства;
- инструмент на собствения капитал на друго предприятие;
- договорно право:
  - да се получат парични средства или друг финансов актив от друго предприятие; или
  - да се разменят финансови активи или финансови пасиви с друго предприятие при условия, които са потенциално благоприятни за предприятието;
- договор, който ще бъде или може да бъде уреден в собствени инструменти на собствения капитал емитента и е:
  - недериватив, за който предприятието е или може да бъде задължено да получи променлив брой от инструменти собствения капитал на предприятието; или
  - дериватив, който ще бъде или може да бъде уреден чрез размяна на фиксирана сума парични средства или друг финансов актив за фиксиран брой от собствените капиталови инструменти на предприятието. За тази цел инструментите на собствения капитал на предприятието не включват упражняеми финансови инструменти, класифицирани като инструменти на собствения капитал, които налагат на предприятието задължението да предостави на друга страна пропорционален дял от нетните

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА, ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2013 Г.

активи на предприятието само при ликвидация, или инструменти, които са договори за бъдещо получаване или предоставяне на инструменти на собствения капитал на предприятието.

Финансовите инструменти - активи се класифицират в следните категории съгласно изискванията на МСС 39:

- Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата
  - държан за търгуване финансов актив
  - определен при първоначалното му признаване от предприятието за отчитане по справедлива стойност в печалбата или загубата.
- Инвестиции държани до падеж
- Кредити и вземания
- Финансови активи на разположение за продажба.

Предприятието признава финансов актив или финансов пасив в отчета за финансовото състояние, когато и само когато предприятието става страна по договорните условия на инструмента.

При първоначалното си признаване финансовите активи се отчитат по справедливата им стойност, плюс в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването или издаването на финансовия актив.

След първоначалното признаване предприятието оценява финансовите активи както следва:

- По справедлива стойност
  - финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
  - финансови активи на разположение за продажба;

С изключение на инвестиции в инструменти на собствения капитал, които нямат котирана пазарна цена на активен пазар и чиято справедлива стойност не може да се оцени надеждно, както и деривативи, които са обвързани с некотирани инструменти на собствения капитал или трябва да се уредят чрез прехвърлянето на такива некотирани инструменти на собствения капитал, които се оценяват по цена на придобиване

- По амортизирана стойност с използването на метода на ефективния лихвен процент
  - кредити и вземания;
  - инвестиции, държани до падеж;

Дялове и участия

Всички инвестиции първоначално се признават по метода на цена на придобиване/себестойност.

Инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат и представят по цена на придобиване /себестойност/.

Инвестициите в асоциирани предприятия се отчитат и представят по цена на придобиване /себестойност/.

Инвестициите, които не са класифицирани като дъщерни и асоциирани предприятия се отчитат по справедлива стойност класифицирани като като финансови активи на разположение за продажба, съгласно изискванията на МСС 39. В случаите, в които инвестициите са в капиталови инструменти, които нямат котирана пазарна цена на активен пазар и чиято справедлива цена не може да се определи надеждно се отчитат по цена на придобиване/себестойност.

Материални запаси

Предприятието прилага МСС 2 за отчитане на материалните запаси.

Материалните запаси се оценяват по по-ниската от: цената на придобиване и нетната реализуема стойност. Себестойността на материалните запаси представлява сумата от всички разходи по закупуването, преработката, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до сегашното състояние и местоположение.

Разходите, извън покупната цена, които се извършват, за да доведат даден продукт в неговото настоящо състояние и местонахождение и които участвуват във формирането на цената на придобиване са: такси,

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА, ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2013 Г.

транспортни и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите в готов за тяхното използване вид.

Потреблението на материални запаси се оценява по средно претеглена стойност.

Нетната реализуема стойност представлява предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност минус приблизително оценените разходи за завършване на производствения цикъл и тези, които са необходими за осъществяване на продажбата. Себестойността на материалните запаси може да не е възстановима, в случай че те са повредени или са цялостно или частично морално остарели, или ако има спад в продажните им цени. Също така себестойността на материалните запаси може да не бъде възстановима, ако приблизително определените разходи за завършване или приблизително определените разходи, които ще бъдат направени за осъществяване на продажбата, са се увеличили.

При продажба на материални запаси, балансовата сума на тези материални запаси се признава като разход през периода, през който съответният приход е признат.

Търговски и други вземания

Като вземания се класифицират финансови активи, възникнали от директно предоставяне на стоки, услуги, пари или парични еквиваленти/търговски вземания и кредити/.

Вземанията, които са с фиксиран падеж се отчитат по амортизираната им стойност.

Вземанията, които са без фиксиран падеж се отчитат по себестойност.

Предпазните разходи, които касаят следващи отчетни периоди се представят като авансово преведени суми на доставчици и се включват в търговските вземания.

Данъци за възстановяване

Данъците за възстановяване не произтичат от договорни взаимоотношения, не се класифицират в категориите финансови активи. Те включват:

-Сумите на възстановимите данъци върху дохода във връзка с облагаемата печалба/данъчната загуба за периода и платени суми за текущ и предходен период превишаващи дължимите суми.

-Сумите на данъчен кредити за възстановяване и прихващане след края на отчетния период и платени суми за текущ и предходен период превишаващи дължимите суми за други данъци.

Текущите данъчни активи за текущия и предходни периоди се оценяват по сумата, която се очаква да бъде възстановена от данъчните органи при прилагане на данъчни ставки и данъчни закони, действия или очаквани да влязат в сила към края на отчетния период.

Парични средства

Паричните средства включват парични средства в брой и безсрочни депозити, съответно в лева и във валута.

Паричните еквиваленти са краткосрочни, високоликвидни инвестиции, които са лесно обръщаеми в конкретни парични суми и съдържат незначителен риск от промяна в стойността им.

Наличностите в чуждестранна валута са оценени по заключителния курс на БНБ към 31.12.2013 година.

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци е използван прекият метод, на база информацията от счетоводните сметки, отчитащи парични средства.

Собствен капитал

Собственият капитал на предприятието се състои от:

Основен капитал включващ:

- Регистриран капитал – представен по номинална стойност съгласно съдебно решение за регистрация
- Изкупени собствени акции - представени по стойността на платеното за обратното придобиване.

Ако предприятието придобие повторно свои инструменти на собствения капитал, тези инструменти (изкупени собствени акции) се приспадат от собствения капитал. Не се признава нито печалба, нито загуба от покупката, продажбата, емитирането или обезсиляването на инструменти на собствения капитал на предприятието. Такива обратно изкупени акции могат да бъдат придобити и държани от

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА, ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2013 Г.

предприятието или от други членове на консолидираната група. Платеното или полученото възнаграждение се признава директно в собствения капитал.

При издаването или придобиването на свои инструменти на собствения капитал предприятието прави различни разходи. Тези разходи обикновено включват регистрацията и други законови такси, изплатени суми на правни, счетоводни и други професионални консултантите и др. подобни. При капиталова сделка разходите по сделката се отчитат счетоводно като намаление на собствения капитал (нетно от всички свързани преференции за данък върху доходите) до степента, в която са допълнителни разходи, пряко свързани с капиталова сделка, които в противен случай биха били избегнати. Разходите по капиталова сделка, която е изоставена, се признават като разход.

Резерви включващи:

- Резерв от последващи оценки – формиран във връзка по изискванията за отчитане установени в МСФО и прилаганата счетоводна политика;
- Премиини резерви – образувани от емитиране на собствени капиталови инструменти.
- Общи резерви – образувани от разпределение на печалба съгласно изискванията на Търговския закон на Р България и учредителния акт на предприятието.
- Други резерви – образувани по решение на собствениците на капитала

Финансов резултат включващ:

Неразпределена към края на отчетния период натрупана печалба от предходни периоди.
Печалба/загуба от периода.

Текущи и нетекущи пасиви

Пасив се класифицира като текущ, когато отговаря на някой от следните критерии:

- очаква да уреди пасива в своя нормален оперативен цикъл;
- държи пасива предимно с цел търгуване;
- пасивът следва да бъде уреден в рамките на дванадесет месеца след края на отчетния период; или
- предприятието няма безусловно право да отсрочва уреждането на пасива за период най-малко дванадесет месеца след края на отчетния период.

Пасив се класифицира като нетекущ ако не отговаря на критериите за класифициране като текущ.

Пасив се класифицира като текущ, когато те следва да се уреди в рамките на дванадесет месеца от края на отчетния период, дори ако:

- първоначалният срок е бил за период по-дълъг от дванадесет месеца; и
- след края на отчетния период и преди финансовите отчети да са одобрени за публикуване е сключено споразумение за рефинансиране или за нов погасителен план на дългосрочна база.

Финансови пасиви

Предприятието прилага МСС 32 и МСС 39 при отчитане на финансови пасиви.

Финансов пасив е всеки пасив който е:

- договорно задължение:
  - да се предоставят парични средства или друг финансов актив на друго предприятие; или
  - да се разменят финансови активи или финансови пасиви с друго предприятие при условия, които са потенциално неблагоприятни за предприятието; или
- договор, който ще бъде или може да бъде уреден в инструменти на собствения капитал на предприятието и е:
  - недериватив, за който предприятието е или може да бъде задължено да предостави променлив брой инструменти на собствения си капитал; или
  - дериватив, който ще бъде или може да бъде уреден чрез размяна на фиксирана сума парични средства или друг финансов актив за фиксиран брой инструменти на собствения капитал на предприятието. За тази цел инструментите на собствения капитал на предприятието не включват

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА, ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2013 Г.

възвръщаеми финансови инструменти, класифицирани като инструменти на собствения капитал, които налагат на предприятието задължението да предостави на друга страна пропорционален дял от нетните активи на предприятието само при ликвидация, или инструменти, които са договори за бъдещо получаване или предоставяне на инструменти на собствения капитал на предприятието.

Финансовите инструменти - пасиви се класифицират в следните категории съгласно изискванията на МСС 39:

- Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата:
    - класифицирани като държан за търгуване
    - при първоначалното му признаване се определя от предприятието за отчитане по справедлива стойност в печалбата или загубата
  - Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност
- Финансови пасиви се признават в отчета за финансовото състояние, когато предприятието стане страна по договорните условия на инструмента.

При първоначалното признаване финансовите пасиви се отчитат по справедливата им стойност, плюс в случай на финансови пасиви, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването или издаването на финансовия пасив.

Последваща оценка на финансови пасиви

- По справедлива стойност
    - финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;

С изключение на пасивите - деривативи, които са обвързани с некотиран инструмент на собствения капитал и трябва да се уредят чрез прехвърлянето на некотиран инструмент на собствения капитал, чиято справедлива стойност не може да се оцени надеждно, които се отчитат по цена на придобиване;
  - По амортизирана стойност с използването на метода на ефективния лихвен процент
- всички останали финансови пасиви

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата

Безвъзмездни средства предоставени от държавата съгласно МСС 20 са помощ от държавата/правителството, държавните агенции и др. подобни органи, които могат да бъдат местни, национални или международни/ под формата на прехвърляне на ресурси към предприятието в замяна на минало или бъдещо съответствие с определени условия по отношение на оперативните дейности на предприятието. Те изключват форми на правителствена помощ, които не могат в рамките на разумното да бъдат остойностени и сделки с държавата, които не могат да бъдат разграничени от нормалните търговски сделки на предприятието.

Безвъзмездни средства, свързани с активи, са безвъзмездни средства предоставени от държавата, чието основно условие е, че предприятието, отговарящо на условията за получаването им следва да закупи, създаде или по друг начин да придобие дълготрайни активи.

Безвъзмездни средства, свързани с приходи, са безвъзмездни средства предоставени от държавата, различни от онези свързани с активи.

Безвъзмездни средства предоставени от държавата, свързани с активи се представят като намаление на балансовата стойност на съответните активи.

Безвъзмездни средства предоставени от държавата, свързани с приходи се представят като приходи за бъдещи периоди, които се признават на приход в момента, в който се признават разходите за покриването, на които са получени.

Търговски и други задължения

Кредити, търговски и други задължения задължения са финансови пасиви възникнали от директно получаване на стоки, услуги, пари или парични еквиваленти от кредитори.

След първоначалното признаване кредитите и търговските задълженията, които са без фиксиран падеж се отчитат по оценената при придобиването им стойност.

Кредитите и задълженията, които са с фиксиран падеж се отчитат по амортизираната им стойност.

Задължения към персонала и провизии за дългосрочни доходи на персонала

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в "М + С ХИДРАВЛИК" АА гр. Казанлък се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават конкретно със Закона за бюджета на ДОО за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съотношение, което се променя ежегодно и е определено с осигурителния кодекс. Осигурителните и пенсионни схеми (планове), прилагани в дружеството, се основават на българското законодателство и са предварително твърдо определени (дефинирани).

Краткосрочните доходи за персонала (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналот е положил труд за тях) се признават като разход в отчета за приходи и разходи в периода, в който е положен трудът за тях и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки).

Предприятието няма политика за отчитане на дългосрочни доходи на персонала.

Данъчни задължения

Текущите данъчни задължения на предприятието не произтичат от договорни взаимоотношения и не се класифицират като финансови пасиви. Те включват:

-Текущият данък върху дохода за текущия и предходни периоди се признава като пасив до степента, до която не е платен.

-Текущи задължения за данъци съгласно други данъчни закони.

Текущите данъчни пасиви за текущия и предходни периоди се оценяват по сумата, която се очаква да бъде платена на данъчните органи при прилагане на данъчни ставки и данъчни закони, действащи към края на отчетния период.

Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане и са посочени преди данъчно преобразуване. Данъчната ставка за 2013 г. е 10%.

Отсрочени данъци върху печалбата

Отсрочените данъчни активи и пасиви се принават за временни разлики между данъчната основа на активите и пасивите и тяхната балансова стойност към края на отчетния период.

Отсрочени данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики. Отсрочени данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби, до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики.

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглеждат на всяка дата на годишния финансов отчет и се редуцират до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и ще се генерира достатъчно облагаема печалба, с които те да могат да бъдат приспаднати.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени директно в собствения капитал или друга балансова позиция, също се отчитат директно към съответния капиталов компонент или балансовата позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за периода, през който активите ще се реализират, а пасивите ще се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или в голяма степен на сигурност се очаква да са в сила.

Печалба или загуба за периода

Предприятието признава всички елементи на приходите и разходите през периода в печалбата или загубата, освен ако даден МСФО не изисква или разрешава друго.

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА, ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2013 Г.

Някои МСФО определят обстоятелства, при които предприятието признава конкретни позиции извън печалбата или загубата през текущия период. Други МСФО изискват или разрешават компонентите на друг всеобхватен доход, които отговарят на дефиницията на Общите положения за приходи и разходи, да бъдат изключени от печалбата или загубата.

Приходи

Приходите в дружеството се признават на база принципа за начисляване и до степента, до която стопанските изгоди се придобиват от дружеството и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

Критериите за признаване на приходи се прилагат за всяка сделка поотделно, за отделни компоненти на една сделка и за две или повече сделки едновременно при свързани такива.

Приложимите критерии са:

- * Когато е вероятно да има икономическа изгода, свързана със сделка;
- * Когато сумата на прихода може да бъде надеждно изчислена;
- * Когато направените разходи или тези, които ще бъдат направени във връзка със сделка, могат да бъдат надеждно измерени.

Приходите за всяка сделка следва да се признават едновременно с извършените за тях разходи. В противен случай се отчитат като аванс или приход за бъдещ период до момента, в който могат да бъдат надеждно изчислени.

Приход не се признава, когато разходите не могат да бъдат надеждно изчислени. При тези обстоятелства всяко получено плащане се признава като задължение (аванс от клиента).

Когато възникне несигурност около събирането на сума, която вече е включена в прихода, несъбираемата сума или сумата, относно която възстановяването вече не е вероятно, се признава за разход, а не за корекция на сумата на първоначално признатия приход.

При продажбите на стоки приходите се признават, когато всички съществени рискове и ползи от собствеността на стоките преминават в купувача.

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към датата на баланса, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.

Разходи

Предприятието отчита текущо разходите за дейността по икономически елементи и след това отнася по функционално предназначение с цел формиране размера на разходите по направления и дейности.

Разходи се признават, когато възникне намаление на бъдещите икономически изгоди, свързани с намаление на актив или увеличение на пасив, което може да бъде оценено надеждно.

Когато икономическите изгоди се очаква да възникна през няколко отчетни периода и връзката на разходите с приходите може да бъде определена само най-общо или косвено, разходите се признават на базата на процедури за систематично и рационално разпределение.

Разход се признава незабавно в отчета за доходите, когато разходът не създава бъдеща икономическа изгода или когато и до степента, до която бъдещата икономическа изгода не отговаря на изискванията или престане да отговаря на изискванията за признаване на актив в баланса.

Разходите се отчитат на принципа на текущо начисляване. Оценяват се по справедливата стойност на платеното или предстоящо за плащане.

Финансовите приходи и разходи се включват в отчета за доходите на нетна база и се състоят от лихвени приходи и разходи, курсови разлики от валутни операции, други финансови такси и комисионни.

Финансови рискове

Кредитен риск

Рискът, че страна по финансови инструменти - активи на предприятието няма да успее да изплати задължението си и ще причини финансова загуба на предприятието.

Ликвиден риск

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА, ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2013 Г.

Рискът, че предприятието ще срещне трудности при изпълнението на задължения, свързани с финансови пасиви.

Пазарен риск

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варират поради промени в пазарните цени. Пазарният риск се състои от три вида риск:

- **Валутен риск**

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варират поради промени в обменните курсове.

- **Лихвен риск**

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени в пазарните лихвени проценти.

- **Друг ценови риск**

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варират поради промени в пазарните цени (различни от тези, възникващи от лихвен риск или валутен риск), независимо от това дали тези промени са причинени от фактори, специфични за отделния финансов инструмент или неговия емитент, или от фактори, влияещи върху всички подобни финансови инструменти, търгувани на пазара.

Политиката на предприятието за цялостно управление на рисковете е съсредоточена и има за цел да намали евентуалните неблагоприятни ефекти върху финансовия резултат.

Предприятието няма приета политика за хеджиране на финансовите рискове.

Ефекти от промените във валутните курсове

Функционалната валута на предприятието е българският лев.

Валутата на представяне на финансовите отчети е български лев.

Точността на числата във финансовия отчет е хиляди български лева.

Чуждестранна валута е всяка валута различна от функционалната валута на предприятието.

Сделките в чуждестранна валута се вписват първоначално във функционална валута, като към сумата на чуждестранната валута се прилага централния курс на Българска Народна Банка (БНБ) за съответната валута, към датата на сделката.

Курсовите разлики, възникващи при уреждане на парични позиции или при преизчисляване на паричните позиции на предприятието по курсове, различни от тези, при които са били преизчислени при първоначалното признаване през периода или в преходни финансови отчети, се признават като печалба или загуба за периода, в който са възникнали, с някои изключения съгласно МСС 21 на курсовите разлики, възникващи по дадена парична позиция, която по същността си представлява част от нетна инвестиция на отчитаща се стопанска единица в чуждестранна дейност.

Предприятието прави преоценка на позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период и текущо през отчетния период.

Позициите в чуждестранна валута към 31 декември 2013 година са оценени в настоящия финансов отчет по заключителния курс на БНБ.

Справедлива стойност

МСФО 13 се прилага, когато в друг МСФО се изисква или позволява оценяване по справедлива стойност или оповестяване на оценяването по справедлива стойност.

Справедлива стойност е цената за продажба на актив или за преквърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценяване.

Рамката на оценяване по справедлива стойност на МСФО 13 се прилага за първоначално и последващо оценяване, ако справедливата стойност се изисква или се разрешава от други МСФО.

Активи или пасиви, който се оценяват по справедлива стойност, може да са някои от следните два вида: отделен актив или пасив; или група от активи, група от пасиви или група от активи и пасиви;

Предприятието оценява справедливата стойност на даден актив или пасив въз основа на евентуалните допускания на пазарните участници при определянето на цената на актив или пасив, като се приема, че те действат в своя максимална икономическа изгода.

При оценяването по справедлива стойност предприятието отчита характеристиките на актива или пасива, ако участниците на пазара ще ги вземат под внимание при определянето на цената на актива или пасива към датата на оценяване. Тези характеристики включват следното:

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА, ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2013 Г.

- състоянието и местоположението на актива;
- ограниченията, ако има такива, относно продажбата или използването на този актив;
- други.

Въздействието на конкретна характеристика върху оценката се различава в зависимост от това как тази характеристика ще бъде взета предвид от пазарните участници.

Оценяването по справедлива стойност предполага, че актив или пасив се разменя в обичайна сделка между пазарни участници за продажба на актив или прехвърляне на пасив към датата на оценяване при актуалните към този момент пазарни условия.

Оценяването по справедлива стойност предполага, че сделка за продажба на актив или прехвърляне на пасив се извършва:

- на основния пазар за този актив или пасив; или
- при липсата на основен пазар — на най-изгодния пазар за този актив или пасив.

Ако за актив или пасив има основен пазар, оценката на справедливата стойност е цената на този пазар, дори ако цената на друг пазар е потенциално по-изгодна към датата на оценяване.

Справедлива стойност при първоначалното признаване

За придобит актив или поет пасив в разменна сделка, цената на сделката е платената за придобиването на актива или получената за поемането на пасива. Справедливата стойност на актив или пасив е цената, получена при продажбата на актива или платена при прехвърлянето на пасива. В много случаи цената на сделката е равна на справедливата стойност. При определянето на това дали справедливата стойност при първоначалното признаване е цената на сделката, предприятието отчита фактори, специфични за сделката, както и за актива или пасива. Ако в друг МСФО се изисква или разрешава на предприятието да оцени актив или пасив първоначално по справедлива стойност и ако цената на сделката се различава от справедливата стойност, предприятието признава произтичащата печалба или загуба в печалбата или загубата, освен ако в този МСФО не е посочено друго.

Методи за остойностяване

В зависимост от обстоятелствата се използват се подходящи методи за остойностяване, за които има достатъчно налични данни за оценяване на справедливата стойност. Даден метод за остойностяване се използва, за да се прецени цената на продажба на актив или прехвърляне на пасив в рамките на обичайна сделка между пазарни участници при актуални към датата на оценяване пазарни условия. Методите за остойностяване, използвани за оценяване на справедливата стойност, се прилагат последователно.

Хипотези при методите за остойностяване

При прилаганите методи за остойностяване за оценяване на справедливата стойност се използват максимално съответни наблюдаеми хипотези и се свежда до минимум използването на ненаблюдаеми хипотези.

Свързани лица и сделки между тях

Предприятието спазва разпоредбите на МСС 24 при определяне и оповестяване на свързаните лица. Сделка между свързани лица е прехвърляне на ресурси, услуги или задължения между свързани лица без значение на това, дали се прилага някаква цена.

Събития след края на отчетния период

Събития след края на отчетния период са онези събития, както благоприятни, така и неблагоприятни, които възникват между края на отчетния период и датата, на която финансовите отчети са одобрени за публикуване.

Разграничават се два вида събития:

- такива, които доказват условия, съществували към края на отчетния период (коригиращи събития);
- и
- такива, които са показателни за условия, възникнали след края на отчетния период (некоригиращи събития).

Предприятието коригира сумите, признати във финансовите отчети, за да отрази коригиращите събития след края на отчетния период и осъвременява оповестяванията.

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА, ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2013 Г.

Предприятието не коригира сумите, признати във финансови отчети, за да отрази некоригиращите събития след края на отчетния период. Когато некоригиращите събития след края на отчетния период са толкова съществени, че неоповестяването би повлияло на способността на потребителите на финансовите отчети да вземат стопански решения, предприятието оповестява следната информация за всяка съществена категория на некоригиращото събитие:

- естеството на събитието;
- и
- приблизителна оценка на финансовия му ефект или изявление, че такава оценка не може да бъде направена.

Отчет за паричните потоци

Предприятието е приело политика за отчитане и представяне на паричните потоци по прекия метод в отчета за паричните потоци.

Паричните потоци се класифицират като парични потоци от:

- Оперативна дейност
- Инвестиционна дейност
- Финансова дейност

Условни активи и пасиви

Условен пасив е:

- възможно задължение, което произлиза от минали събития и чието съществуване ще бъде потвърдено само от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не могат да бъдат изцяло контролирани от предприятието;
- или
- настоящо задължение, което произлиза от минали събития, но не е признато, защото:
    - не е вероятно за погасяването му да бъде необходим изходящ поток от ресурси, съдържащи икономически ползи;
- или
- сумата на задължението не може да бъде определена с достатъчна степен на надеждност;

Условен актив е възможен актив, който произлиза от минали събития и чието съществуване ще бъде потвърдено само от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не могат да бъдат изцяло контролирани от предприятието.

Условните активи и пасиви не се признават.

Отчет за промените в собствения капитал

Предприятието представя отчет за промените в собствения капитал, показващ:

- обща сума на всеобхватния доход за периода;
- за всеки компонент на собствения капитал, ефектите от прилагане със задна дата или произчисление със задна дата, признати в съответствие с МСС 8; както и
- за всеки компонент на собствения капитал, балансовата стойност в началото и в края на периода, като се оповестяват отделно промените в резултат от:
  - печалба или загуба;
  - друг всеобхватен доход; както и
  - сделки със собствениците в качеството им на собственици, като показва отделно вноските от и разпределенията към собствениците.

**ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ КЪМ СТАТИИТЕ НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ**

1. Имоти, машини и съоръжения

В ХИЛ.ЛВ.

Показатели	Отчетна стойност				Амортизация				Балансова
	В началото	постъпнали	излезли	В края	В началото	Начислена	Отписана	В края	В края
Земи	1,128	-	-	1,128	-	-	-	-	1,128
Сгради	16,317	622	-	16,939	4,253	659	-	4,912	12,027
Машини и оборудване	63,194	5,486	276	68,404	49,665	5,579	276	54,968	13,436
Транспортни средства	1,355	62	41	1,376	708	187	40	855	521
Инвентар	1,170	49	-	1,219	999	52	-	1,051	168
АМА в процес на изграждане	1,439	9,341	8,924	1,856	-	-	-	-	1,856
Общо	84,603	15,560	9,241	90,922	55,625	6,477	316	61,786	29,136

През 2003 година във връзка с преминаване към прилагане на МСФО дружеството е извършило еднократна преоценка на собствени недвижими имоти – земи и сгради. Към 31.12.2013 г. стойността на преоценъчния резерв, свързани с тези активи е в размер на 11 099 хил.лв.

Балансовата стойност на Машини и оборудване е намаляна с получено през годината финансиране по оперативна програма „Технологично модернизиране и обновление в М+С Хидравлик АД”, в размер на 2 187 хил.лв. и 331 хил.лв. по оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на Българската икономика” 2007-2013 г., отчетени съгласно п.28 от МСС 16, във връзка с п.24 МСС 20.

В представените отчетни стойности на земите и сградите са включени земи на стойност 230 хил.лв. и сгради на стойност 3771 хил.лева, върху които са учредени ипотечи в полза на Райфайзен Банк АД за обезпечаване на получен от дружеството банков кредит.

2. Дъготрайни нематериални активи

В ХИЛ.ЛВ.

Показатели	Отчетна стойност				Амортизация				Балансова
	В началото	постъпнали	излезли	В края	В началото	Начислена	Отписана	В края	В края
ДНМА	1,556	200	11	1,745	1,435	226	-	1,661	84

3. Инвестиции в дъщерни и асоциирани предприятия

	31.12.2013	31.12.2012
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
Участия в дъщерни предприятия		
1 М плус Инвест ЕООД	5	5
2 Lifam Hidravlika doo - Р. Сърбия	20	20
	25	25
Участие в асоциирани предприятия		
1 Балкарс Консорциум ООД	1	1
2 СПХ Транс ООД	1	1
3 Прогрес АД	9	9
	11	11
ВСИЧКО ДЯЛОВЕ И УЧАСТИЯ	36	36

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА, ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2013 Г.

4. Нетекущи търговски и други вземания

	31.12.2013	31.12.2012
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
1 Свързани предприятия	3 129	3 129
Всичко търговски и други вземания:	3 129	3 129

През 2012 г. дружеството е направило допълнителна парична вноска съгласно чл. 134 от Търговския закон в дъщерното си дружество „Lifam Hidravlika“ DOO, Сърбия в размер на 1 600 хил. евро за срок от пет години.

5. Материални запаси

	31.12.2013	31.12.2012
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
1 Материали	7 058	6 277
2 Готова продукция	652	310
3 Незавършено производство	2 933	3 391
Всичко:	10 643	9 978

Няма материални запаси дадени в залог за обезпечаване на пасиви към 31.12.2013 г.

Незавършеното производство включва разходите, съответстващи на разходите за неприключените изделия към 31.12.2013 година.

6. Текущи търговски и други вземания

	31.12.2013	31.12.2012
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
1 Клиенти	13 937	9 767
2 Доставчици по аванси	2 954	2 106
4 Други дебитори	13	24
5 Предплатени разходи	77	82
Всичко търговски и други вземания:	16 981	11 979

7. Данъци за възстановяване

	31.12.2013	31.12.2012
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
1 ДДС за възстановяване	721	1 338
Всичко данъци за възстановяване	721	1 338

8. Текущи финансови активи

	31.12.2013	31.12.2012
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
1 Финансови активи	1 631	1 581
2 Лихви по срочни депозити	65	108
Всичко финансови активи:	1 696	1 689

Финансовите активи, държани за търгуване представляват инвестиция в Райфайзен Асет Мениджмънт, фонд „Ликвидност“.

9. Парични средства и парични еквиваленти

	31.12.2013	31.12.2012
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
1 Парични средства в каси	18	17
2 Парични средства по разплащателни сметки	4 167	2 364
3 Срочни депозити	7 124	10 321
Общо парични средства	11 309	12 702

В стойността на срочните депозити са включени търговски депозити в размер на 64 хил.лв. и 39 хил.лева банкови депозити предоставени, като обезпечие по банкови гаранции.

10. Собствен капитал

	31.12.2013	31.12.2012
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
1 Основен капитал	13 014	13 014
2 Резерви в т.ч.	15 148	14 050
2.1 Резерв от последващи оценки	11 099	11 137
2.2 Законови резерви	1 330	1 330
2.3 Други резерви	2 719	1 583
3 Неразпределена печалба	23 476	22 139
4 Текущ резултат	10 584	10 894
Всичко собствен капитал:	62 222	60 097

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА, ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2013 Г.

Резервът от преоценки е формиран от извършена еднократна преоценка на земи и сгради при преминаване към прилагане на МСФО.

През 2012 г. дружеството е придобило 4 000 броя собствени акции. В резултат на сделката е формиран отрицателен премийен резерв в размер на 23 хиляди лева, включен в стойността на другите резерви.

11. Нетекущи финансови пасиви

	31.12.2013	31.12.2012
	хиляди лева	хиляди лева
1 Към банки	487	813
2 По лизинг	13	16
3 Към нефинансови предприятия	312	326
Всичко нетекущи задължения:	812	1 155

12. Пасиви по отсрочени данъци

	31.12.2013	31.12.2012
	хиляди лева	хиляди лева
1 Отсрочени данъчни активи	47	40
Компенсиреми отпуски	47	40
2 Отсрочени данъчни пасиви	432	464
Преоценъчен резерв	97	97
Амортизации	335	367
Всичко отсрочени данъци	385	424

13. Безвъзмездни средства, предоставени от държавата

	31.12.2013	31.12.2012
	хиляди лева	хиляди лева
Безвъзмездни средства, свързани с ДМА	615	-
Безвъзмездни средства, свързани с приходи	19	19
Всичко безвъзмездни средства, предоставени от държавата	634	19

Финансиранията в размер на 634 хиляди лева, представляват 19 хиляди лева, получен аванс по Оперативна програма “Развитие на човешките ресурси”, Схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ: BG 051PO001-2.1-15 “Социални иновации в предприятията” и 615 хиляди лева, междинно плащане по Оперативна програма «Развитие на конкурентоспособността на Българската икономика» 2007-2013, BG 161PO003-2.3.01-0009-C0001 “Внедряване на енергоспестяващи технологии”.

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА, ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2013 Г.

14. Текущи финансови пасиви

	31.12.2013	31.12.2012
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
1 Към банки	326	693
2 По лизинг	7	31
3 Лихви по финансови пасиви	3	3
Всичко текущи задължения:	336	727

15. Текущи търговски и други задължения

	31.12.2013	31.12.2012
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
1 Доставчици	6 936	5 642
2 Получени аванси	158	147
3 Задължения за дивиденди	122	79
6 Други кредитори	4	13
Всичко текущи задължения:	7 220	5 881

16. Задължения към персонала

	31.12.2013	31.12.2012
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
1 Задължения към персонала в т.ч.	1 419	1 236
1.1 Текуща заплата	903	783
1.2 Депоненти	124	115
1.3 Неползван отпуск	392	338
2 Задължения към осигурителни организации	396	325
	1 815	1 561

17. Данъчни задължения

	31.12.2013	31.12.2012
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
1 Данък печалба	160	
2 Данък върху доходи на физически лица	89	80
3 Други данъци	62	5
Всичко текущи задължения:	311	85

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД

18. Нетни приходи от продажби

	31.12.2013	31.12.2012
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
Приходи от дейността		
1.1. Приходи от продажба на продукция	83 852	78 675
1.2. Приходи от предоставени услуги	530	377
1.3. Приходи от други продажби	908	804
ОБЩО ПРИХОДИ	85 290	79 856

Разпределението на приходите от продажби, на готова продукция и услуги, по пазари е както следва:

	31.12.2013	31.12.2012
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
Приходи по пазари		
1 Износ	70 994	66 867
2 Вътрешен пазар	13 388	12 185
ОБЩО	84 382	79 052

	31.12.2013	31.12.2012
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
Други приходи		
1 Продажба на материали	71	15
2 Наеми	31	28
3 Продажба на ДА	23	110
4 Други	783	651
5 Финансиране	17	11
ОБЩО	925	815

Получените от дружеството безвъзмездни средства, предоставени от държавата в размер на 6 хил.лв. през отчетния период са по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, Проект „Ново начало – от образование към заетост”, Създаване на заетост на младежите чрез осигуряване на възможност за стаж. Получените от дружеството безвъзмездни средства, предоставени от държавата в размер на 6 хил.лв. през отчетния период са по Оперативна програма по проект “По-близо до работа” за насърчаване на географската мобилност на работната сила в страната и 5 хил.лв. по Оперативна програма по проект “Технологично модернизиране и обновление в «М+С Хидравлик» АД - визуализация.

19. Разходи

	31.12.2013	31.12.2012
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
1 Разходи за материали	38 979	35 380
2 Разходи за външни услуги	6 778	6 193
3 Разходи за амортизация	6 703	6 735
4 Разходи за вознаграждения	16 666	15 557
5 Разходи за осигуровки	3 738	3 499
9 Други разходи	935	450
6 Балансова стойност на продадените активи	70	98
7 Изменение стойността на запасите от готова продукция и на незавършеното производство	36	204
8 Разходи за придобиване на ДА	-8	-32
Всичко разходи за дейността	73 897	68 084

Разходи за материали

	31.12.2013	31.12.2012
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
1 Основни материали	33 557	30 176
2 Спомагателни материали	4 133	3 843
3 Горива и масла	253	268
5 Отопление	290	347
7 Резервни части	654	650
8 Амбалаж и образци	92	96
ВСИЧКО РАЗХОДИ МАТЕРИАЛИ	38 979	35 380

Разходи за външни услуги

	31.12.2013	31.12.2012
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
1 Външни кооперации	2 488	2 377
2 Текущи ремонти на машини и съоръжения	376	456
3 Реклама	49	56
4 Консултантска дейност	55	45
5 Охрана на труда	21	16
6 Застраховки	163	165
7 Други външни услуги	1 563	1 347
8 Данъци и такси	71	62
9 Наеми и абонаменти	171	249
10 Комуникации	79	86
11 Транспорт	1 679	1 261
12 Вода	63	73
ВСИЧКО РАЗХОДИ УСЛУГИ	6 778	6 193

Разходи за персонала

	31.12.2013	31.12.2012
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
1 Заплати	16 274	15 219
2 Неизползван отпуск	392	338
ВСИЧКО РАЗХОДИ ЗА ЗАПЛАТИ	16 666	15 557

Разходи за осигуровки:

	31.12.2013	31.12.2012
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
1 Социално осигуряване	2 499	2 320
3 Социално осигуряване-неизп.отпуск	71	62
5 Разходи за соц.дейности	1 168	1 117
ВСИЧКО СОЦИАЛНИ РАЗХОДИ	3 738	3 499

Други разходи

	31.12.2013	31.12.2012
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
1 Командировки в страната	30	24
2 Непризнат данъчен кредит	5	24
3 Пенсионни осигуровки	9	9
4 Данъци върху разходите	62	56
5 Командировки в чужбина	157	99
6 Други	12	5
7 Представителни разходи	75	71
8 Дарения	168	28
9 Обезщетения	403	128
10 Стипендии	13	5
11 Неустойки по доставки	1	1
12 Лихви по актове	0	0
ВСИЧКО ДРУГИ РАЗХОДИ	935	450

20. Финансови приходи и разходи

ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ

	31.12.2013	31.12.2012
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
1 Приходи от лихви	466	572
2 Положителни разлики от промяна на валутни курсове	85	62
3 Други финансови приходи	50	
Всичко	601	634

ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ

	31.12.2013	31.12.2012
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
1 Разходи за лихви	50	89
2 Отрицателни разлики от промяна на валутни курсове	93	104
3 Други финансови разходи	111	109
Всичко	254	302

НЕТНИ ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ/РАЗХОДИ

	347	332
--	------------	------------

21. Разход за данъци

	31.12.2013	31.12.2012
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
1 Данъци от печалбата	1 212	1 269
2 Други	-39	-48
Всичко разход за данъци	1 173	1 221

ДРУГИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ

1. Свързани лица и сделки със свързани лица

Дружеството оповестява следните свързани лица:

Лица, упражняващи значително влияние в предприятието:

„Стара Планина Холд” АД, „М+С – 97” АД, Холдинг „Индустриален капитал”

Дъщерни предприятия на дружеството: „Lifam Hidravlika” doo - Р. Сърбия, „М+С Инвест” ЕООД

Ключовият ръководен персонал на предприятието е оповестен в началото на това приложение в частта с общата информация за дружеството.

Сделки със свързани лица

Сделките със свързани лица през периода са продадени елементи за готовата продукция на „Lifam Hidravlika” doo - Р. Сърбия, на стойност 69 хил. лева и закупени от „Lifam Hidravlika” doo - Р. Сърбия два броя машини на обща стойност 489 хил. лв и 132 хил. лв. продукция.

Сделките със свързани лица за отчетния период са свързани с изплатени дивиденди на дружествата, упражняващи значително влияние в предприятието както следва: „Стара Планина Холд” АД – 2 415 х.лв. „М+С – 97” АД – 1 875 х.лв. Холдинг „Индустриален капитал” – 1 745 х.лв.

През отчетния период дружеството е предоставило паричен заем на „М+С-97” АД в размер на 152 х.лв., като сумата е възстановена.

Изплатените за периода възнаграждения на ключов ръководен персонал на дружеството са в размер на 1 785 х.лв.

2. Финансови рискове

В хода на обичайната си дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: валутен риск, кредитен риск и ликвиден риск. Затова общото управление на риска е фокусирано върху минимизирането на потенциалните отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати. Финансовите рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на услугите, предоставяни от дружеството, да се оценят адекватно формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Политиката на предприятието за цялостно управление на рисковете е съсредоточена и има за цел да намали евентуалните неблагоприятни ефекти върху финансовия резултат.

По-долу са описани различните видове рискове, на които е изложено дружеството при осъществяване на неговата дейност, както и възприетият подход при управлението на тези рискове.

Кредитен риск

При осъществяване на своята дейност дружеството е изложено на кредитен риск, който е свързан с риска някой от контрагентите му да не бъде в състояние да изпълни изцяло и в обичайно предвидените срокове задълженията си към него.

Финансовите активи на дружеството са концентрирани в три групи: парични средства, вземания от клиенти, финансови активи.

Паричните средства в дружеството и разплащателните операции са съсредоточени в „Интернешънъл Асет Банк” АД, „Райфайзенбанк България” ЕАД, „ОББ” АД, „ДСК” АД. Ръководството счита, че не е налице риск, доколкото обслужващите банки са със стабилна ликвидност.

31.12.2013 г.	С ненастъпил падеж	Общо
	не обезценени	
Нетекущи активи	3 129	3 129
Нетекущи търговски и други вземания от свързани лица	3 129	3 129
Текущи активи	15 646	15 646
Текущи финансови активи	1 696	1 696
Текущи търговски и други вземания от свързани лица	12	12
Текущи търговски и други вземания	13 938	13 938
Общо финансови активи	18 775	18 775

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. То провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства и добра способност за финансиране на стопанската си дейност. Текущо матуритетът и своевременното осъществяване на плащанията се следи от ръководството и финансово-счетоводния отдел, като се поддържа необходимата информация за наличните парични средства и предстоящите плащания.

Към 31.12.2013 г. ликвидния дисбаланс на дружеството общо за финансови активи и пасиви е както следва:

31.12.2013 г.	1 - 6 м.	7 -12 м.	1-2 г.	3-5 г.	Общо
Общо финансови активи	25 324	1 631	-	3 129	30 084
Общо финансови пасиви	7 235	168	662	165	8 230
Общо Нетен ликвиден дисбаланс	18 089	1 463	(662)	2 964	21 854
Общо Консулативен ликвиден дисбаланс	18 089	19 552	18 890	21 854	21 854

Ръководството на дружеството счита, че то не е изложено на ликвиден риск и е в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения.

Пазарен риск

Лихвен риск - лихвен риск на справедливата стойност, произтичащ от варирането на стойностите на финансови инструменти поради промени в пазарните лихвени проценти.

31.12.2013 г.	безлихвени	с плаващ лихвен %	Общо
Нетекущи активи	3 129	-	3 129
Нетекущи търговски и други вземания от свързани лица	3 129		3 129
Нетекущи пасиви	-	812	812
Нетекущи финансови пасиви		812	812
Изагане на дългосрочен риск	3 129	(812)	2 317
Текущи активи	18 200	8 755	26 955
Текущи финансови активи	65	1 631	1 696
Текущи търговски и други вземания от свързани лица	12		12
Текущи търговски и други вземания	13 938		13 938
Парични средства и парични еквиваленти	4 185	7 124	11 309
Текущи пасиви	7 065	333	7 398
Текущи финансови пасиви	3	333	336
Текущи търговски и други задължения	7 062		7 062
Изагане на краткосрочен риск	11 135	8 422	19 557
Общо финансови активи	21 329	8 755	30 084
Общо финансови пасиви	7 065	1 145	8 210
Общо излагане на лихвен риск	14 264	7 610	21 874

Анализ на чувствителност към изменения на лихвени %

Анализ на чувствителност към изменения на лихвени %	
Ефект върху печалба/загуба нето от данъци	31.12.2013 г.
При увеличение на лихвени нива с 0.5%	34
При намаляване на лихвени нива с 0.5%	(34)

Валутен риск - валутен риск, произтичащ от варирането на стойностите на финансовите инструменти поради промени на валутните курсове.

Към 31.12.2013 г. дружеството има следната валутна експозиция на финансовите активи и пасиви:

31.12.2013 г.	в USD	в EUR	в BGN	Общо
Излагане на дългосрочен риск	(312)	2 642	(13)	2 317
Излагане на краткосрочен риск	44	14 194	5 319	19 557
Общо финансови активи	44	19 715	10 325	30 084
Общо финансови пасиви	312	2 879	5 019	8 210
Общо излагане на валутен риск	(268)	16 836	5 306	21 874

Анализ на чувствителност към USD

Анализ на валутна чувствителност към USD	
Ефект върху печалба/загуба нето от данъци	31.12.2013 г.
При увеличение на валутен курс с 10%	(24)
При намаляване на валутен курс с 10%	24

Ръководството на дружеството счита, че то не е изложено на съществен валутен риск, тъй като голяма част от валутната му експозиция в евро, която е с фиксиран валутен курс към българския лев.

3. Ключови приблизителни оценки и преценки на ръководството с висока несигурност

В настоящия финансов отчет при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите и разходите ръководството е направило някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки. Всички те са направени на основата на най-добрата преценка и информация, с която е разполагало ръководството към края на отчетния период. Действителните резултати биха могли да се различават от представените в настоящия финансов отчет.

3.1. Обезценка на материални запаси

Към края на отчетния период ръководството прави преглед на наличните материални запаси – материали, продукция, стоки, незавършено производство, за да установи дали има такива, на които нетната реализуема стойност е по-ниска от балансовата им стойност. При този преглед към 31.12.2013 г. не са установени индикации за обезценка на материални запаси.

3.2. Обезценка на вземания

Към края на всеки отчетен период ръководството извършва преглед на приблизителна оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания.

Обезценка на търговски вземания се формира, когато са налице обективни доказателства, че дружеството няма да може да събере цялата сума по тях съгласно оригиналните условия на вземанията. За такива доказателства ръководството приема: установяването на значителни финансови затруднения на длъжника по вземането, вероятност длъжникът да влезе в процедура на несъстоятелност или друга финансова реорганизация. Към края на отчетния период не са установени индикации за обезценка на вземания.

3.3. Обезценка на имоти, машини, съоръжения и оборудване

Към 31.12.2013 г. в дружеството е извършен преглед на дълготрайните материални активи. Прегледът е направен, за да се провери дали не са настъпили условия и фактори, изискващи обезценка

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА, ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2013 Г.

на активите съгласно правилата и изискванията на МСС 36 "Обезценка на активи". Прегледът на ДМА потвърждава, че последните не са загубили своята стойност в хода на тяхната употреба към датата на финансовия отчет. Поради това във финансовия отчет за 2013 г. не е включена обезценка.

4. Оценка по справедлива стойност

Оценяване по справедлива стойност съгласно разпоредбите на МСФО 13 е използвано за оценките на следните активи – Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. При първоначалното си признаване финансовите активи се отчитат по справедливата им стойност. След първоначалното признаване предприятието оценява финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, по справедлива стойност към датата на финансовите отчети.

Финансовите активи притежавани от дружеството представляват дялове в инвестиционен фонд. Справедливата им стойност се определя съгласно условията на подписани договори за участие в инвестиционни фондове. Изчисляването и анализирането на справедливите стойности става от самите инвестиционни фондове. Печалбата или загуба от финансов актив се признава в отчета за доходите.

5. Условни активи и пасиви

Дружеството няма поети условни ангажименти.

6. Събития след датата на баланса

Между датата на отчета и датата на одобрението му за публикуване не са възникнали събития, които изискват корекции или оповестяване.

7. Действащо предприятие

Ръководството на дружеството счита, че предприятието е действащо и ще остане действащо, няма планове и намерения за преустановяване на дейността.

8. Оповестяване съгласно законови изисквания

Дружеството е отчетало разходи за независим финансов одит през отчетния период в размер на 7 хил.лв. Дружеството не е получавало други услуги от одиторското предприятие за периода.

04.03.2014 г.

Съставител:

/ М. Маринов /

Прокурист:

/ Вл. Спасов /